

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-98>

УДК 336.7

ОЦІНКА БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

ASSESSMENT OF BANKING RISKS IN THE CONDITIONS OF WAR

Петик Любов Орестівна

кандидат економічних наук, доцент кафедри,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4807-2236>

Міщенко Карина Сергіївна

магістр,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-5148-3577>

Petyk Lyubov, Mishchenko Karyna

Ivan Franko National University of Lviv

Стаття аналізує вплив військового конфлікту на банківський сектор України, зокрема, визначає основні ризики, що виникають через зміни в економічному та соціальному середовищі. У 2022 році спостерігалось значне зростання макроекономічних і кредитних ризиків, що зумовлено загальною нестабільністю в країні. Водночас ризик ліквідності залишався на низькому рівні завдяки ефективному антикризовому управлінню з боку банків. Динамічна оцінка, проведена у 2024 році, вказує на певну стабілізацію ситуації, що виразилося в зниженні рівнів ризиків ліквідності, прибутковості та кредитного ризику для корпоративного сектору. У статті аналізуються основні аспекти організації управління ризиками в банківському секторі України, зосереджуючи увагу на необхідності постійного вдосконалення механізмів управління для забезпечення стабільності та надійності банків у періоди невизначеності. Особливу увагу приділено аналізу нормативно-правової бази, що регулює діяльність банківської системи України в умовах війни, враховуючи нові виклики та ризики. Проведено аналіз зміни кількості діючих банків в Україні за період 2019–2023 років. Визначено ключові ризики, з якими зіткнулася банківська система України під час війни.

Ключові слова: банківська система, банки, банківські ризики, організаційна система управління ризиками.

The article examines the main risks faced by banks, as well as their transformation in the conditions of military operations. War affects the banking sector, changing traditional risks and creating new challenges. The main purpose of the article is to identify these risks, understand how they change in war conditions, and identify opportunities for improving existing risk management systems in banks to ensure the stability of the financial sector. With the beginning of the full-scale war of the aggressor country, the main task of the regulator and banks of Ukraine became to preserve the trust of customers and ensure the stability of the banking sector. The current context of banks' activities and the high level of uncertainty of the future require effective management decisions both at the level of the National Bank of Ukraine and in each individual bank. Therefore, the issue of improving the risk management system in the conditions of martial law is extremely urgent, and its solution will ensure the stability of the banking sector, which is always a priority task for the economy of any country. The banking system of Ukraine has experienced numerous crises and challenges throughout its history, but the war that began in 2022 created unprecedented conditions that significantly affected its functioning. Military actions on the territory of Ukraine have led to a number of negative consequences for the banking sector, including increased risks, reduced public confidence, economic instability, and disruptions in the operational activities of banks. In 2023, the banking system of Ukraine witnessed a real sensation: record profitability despite the difficult conditions of wartime. During the period from January to December, Ukrainian banks earned UAH 86.5 billion in net profit, which is almost four times more than in 2022 and 12% more than in 2021, before the full-scale invasion. Thus, the banking sector is characterized by a significantly higher level of risk compared to other economic spheres. This is due to the specifics of the performed operations. thus, banking activities in the countries of the world are subject to strict regulation by the state and specialized supervisory bodies.

Keywords: banking system, banks, banking risks, organizational risk management system.

Постановка проблеми. У сучасному світі, де геополітична нестабільність і конфлікти стали невід'ємною частиною реальності, функціонування національної банківської системи стикається з постійними викликами. Геополітичні кризи, економічні санкції, торгові війни та регіональні конфлікти впливають на фінансові ринки, що призводить до зростання традиційних банківських ризиків, таких як кредитний, ринковий, операційний та ліквідності. Крім того, ці нестабільні умови сприяють виникненню нових ризиків, включаючи кіберзагрози, посилення регуляторного тиску та ризики, пов'язані з політичною і макроекономічною невизначеністю.

Підвищення рівня ризиків у банківському секторі вимагає від фінансових установ більшої гнучкості та здатності адаптуватися до швидких змін у зовнішньому середовищі. Банки повинні активно впроваджувати сучасні інструменти управління ризиками, посилювати внутрішні контрольні механізми та розробляти стратегії, які дозволять їм ефективно реагувати на потенційні загрози.

У цьому контексті надзвичайно важливим є розвиток системи раннього попередження ризиків, яка дозволить банкам своєчасно виявляти та аналізувати потенційні небезпеки. Використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект і великі дані, може значно підвищити ефективність управління ризиками, дозволяючи банкам більш точно прогнозувати майбутні кризи та мінімізувати їхній вплив на фінансову стабільність.

Таким чином, національна банківська система повинна бути готовою до функціонування в умовах постійної нестабільності, де успішне управління ризиками стає ключовим фактором виживання та розвитку в умовах зростаючих загроз.

З початком повномасштабної війни країни агресора, основним завданням регулятора та банків України стало збереження довіри клієнтів і забезпечення стабільності банківського сектора. Поточний контекст діяльності банків та високий рівень невизначеності майбутнього вимагають ефективних управлінських рішень як на рівні Національного банку України, так і в кожному окремому банку. Тому питання вдосконалення системи управління ризиками в умовах воєнного стану є надзвичайно актуальним, і його вирішення дозволить забезпечити стабільність банківського сектора, що завжди є пріоритетним завданням для економіки будь-якої країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема банківських ризиків на всіх стадіях економічного циклу залишається актуальною, що відображено в численних наукових дослідженнях українських та іноземних вчених. Серед них варто виділити наступних: Ал-лен Л., Сондерс А. [11], Бессіс Дж. [12]; Грюнінг Х., Братанович С. [13]; Боднар О. А., Тішечкіна К. В., Іваненко Г. Ю. [1]; Волкова В. В., Власенко О. С. [2]; Коваленко В. В. [5].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак зазначена проблема вимагає додаткових досліджень через зростання ризиків у банківській діяльності.

Постановка завдання. Метою цієї статті є визначення основних банківських ризиків, їх трансформацій у контексті воєнних дій, а також виявлення можливостей для вдосконалення існуючих у банках організаційних систем управління ризиками з метою забезпечення стабільності банківського та фінансового сектору. Аналіз впливу воєнних конфліктів на банківський сектор дозволяє зрозуміти, як змінюються традиційні ризики та які нові виклики виникають перед фінансовими установами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Банки є одним з основних інститутів ринкової економіки. Вони відіграють важливу роль в організації фінансових потоків. Саме в банках зосереджена значна частина кредитних ресурсів країни. Банки виконують ключову функцію у фінансово-кредитному обслуговуванні економіки та забезпечують грошовий потенціал, необхідний для стабільності економічної системи.

Банківська система України переживала різні кризи з моменту свого становлення. Однак у 2022 році на території України розпочалися військові дії, які вплинули на всі аспекти нашого життя, зокрема й на банківську систему. Незважаючи на ризики та труднощі, що виникли, банківські установи України поступово адаптувалися до нових умов роботи в умовах воєнного стану.

Спочатку повномасштабної війни чисельність банків в Україні змінилась (табл. 1).

Динаміку даних показників за 2019–2023 рік наведено на рисунку 1.

З таблиці 1 видно, що протягом аналізованого періоду кількість активних банків в Україні поступово зменшувалася. У 2022 році зниження кількості банків було зумовлено ліквідацією кількох російських банківських установ.

Таблиця 1

Кількість діючих банків в Україні за 2019–2023 рр.

	2019	2020	2021	2022	2023
Кількість діючих банків, од.з них:	75	74	71	67	63
з іноземним капіталом	35	33	33	30	27
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	23	23	23	22	19

Джерело: складено на основі [9]

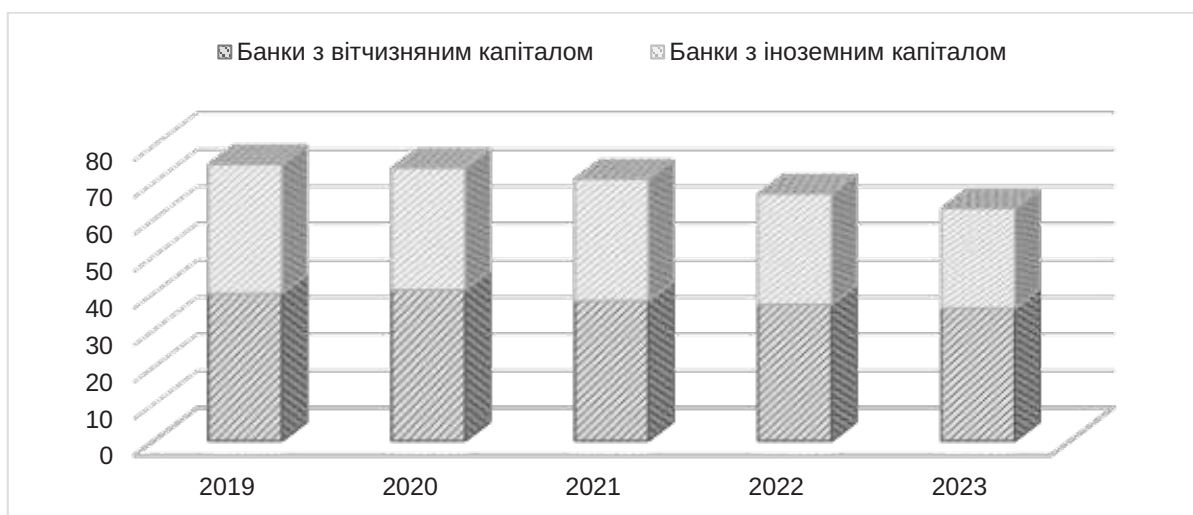

Рис. 1. Динаміка кількості діючих банків в Україні

Джерело: складено на основі [9]

У банківській сфері спостерігається значно вищий рівень ризикованості в порівнянні з іншими секторами економічної діяльності. Це явище обумовлене специфікою виконуваних операцій. Зокрема, банківська діяльність у більшості країн світу підлягає суворому регулюванню з боку держави та спеціалізованих наглядових органів.

З метою забезпечення надійності та стабільності функціонування банківської системи 24 лютого 2022 року Правління Національного банку України прийняло постанову «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» № 18, якою визначено основні правила роботи банків в умовах війни. Згідно з Постановою банки забезпечують роботу відділень у безперервному режимі в умовах відсутності загрози життю та здоров'ю населення, але з огляду на певні обмеження, які стосуються і зняття готівки [9].

Відповідно до Постанови правління НБУ від 02.08.2004 № 361, поняття «ризик» розглядається в двох аспектах: з точки зору банку ризик визначається як потенційна можливість недоотримання доходів або зниження ринко-

вої вартості капіталу внаслідок негативного впливу зовнішніх або внутрішніх факторів; з точки зору Національного банку ризик – це ймовірність того, що як очікувані, так і неочікувані події можуть негативно вплинути на капітал та/або доходи банку.

Банківські ризики представляють собою інтегровану систему, склад якої, як кількісний, так і якісний, постійно змінюється через впровадження нових банківських продуктів, розвиток автоматизації банківських процесів та транснаціоналізацію банківської діяльності. Це створює необхідність у комплексній класифікації ризиків, пов'язаних з банківською діяльністю. Значення якісної класифікації банківських ризиків полягає в її корисності для виявлення внутрішніх резервів, які можуть підвищити ефективність управління ризиками в банківських операціях. Якісна класифікація ризиків повинна базуватися на врахуванні впливу як зовнішніх, так і внутрішніх факторів, що формують ризики.

До ключових видів ризику можна віднести такі:

- макроекономічний ризик;

- ризик прибутковості;
- валютний ризик;
- ризик капіталу;
- ризик ліквідності;
- кредитний ризик.

Динамічна оцінка ризиків банківського сектора України у червні 2024 року (рис. 2) свідчить про зміну трендів та певну стабілізацію, що стала можливою завдяки ефективній системі управління ризиками, впровадженій банками. Це дозволяє прогнозувати зниження рівня основних ризиків у банківському секторі на наступні 12 місяців. Така стабілізація є важливим показником адаптації банківських установ до нових умов, що виникли внаслідок геополітичних та економічних змін, а також свідчить про дієвість прийнятих ними стратегій ризик-менеджменту.

НБУ оцінює ризики за шкалою від 1 до 10, де 1 – найнижчий рівень ризику, 10 – найвищий рівень ризику.

Макроекономічний ризик значно зріс і залишається найсуттєвішим для фінансового сектора України. Одним з головних чинників є уповільнення відновлення економіки, що пов'язане з руйнуванням в енергетичній галузі, яка відіграє критичну роль у підтримці економічної стабільності. Високе співвідношення дефіциту державного бюджету та зовнішнього боргу до ВВП також викликає

занепокоєння, оскільки ці показники залишаються на високому рівні.

Ризики додатково посилюються через розширення дефіциту рахунку поточних операцій платіжного балансу та зростання державного боргу відносно ВВП. Попри це, значна міжнародна фінансова підтримка відіграє ключову роль у зменшенні макроекономічних ризиків, надаючи можливість Україні зберігати фінансову стабільність в умовах поточної кризи.

Кредитний ризик домогосподарств залишився на стабільному рівні, зберігаючи помірний характер. Частка суттєво прострочених кредитів продовжує знижуватися, що свідчить про поліпшення ситуації у роздрібному кредитуванні. Водночас банки оптимістично оцінюють якість свого роздрібного портфеля, однак на фоні цього спостерігається певне погіршення економічних очікувань домогосподарств. Ця ситуація підкреслює важливість продовження ретельного моніторингу кредитних ризиків, зокрема в контексті змін в економічних настроях населення.

Більшість комерційних банків, які адаптувалися до викликів війни та продовжують свою діяльність в Україні, стикаються, насамперед, з кредитним ризиком. Війна значно впливає на платоспроможність позичальників, як юридичних, так і фізичних осіб. Оцінка кредитного ризику в цих умовах дозволяє банкам адекватно оцінити ймовірність повернення креди-

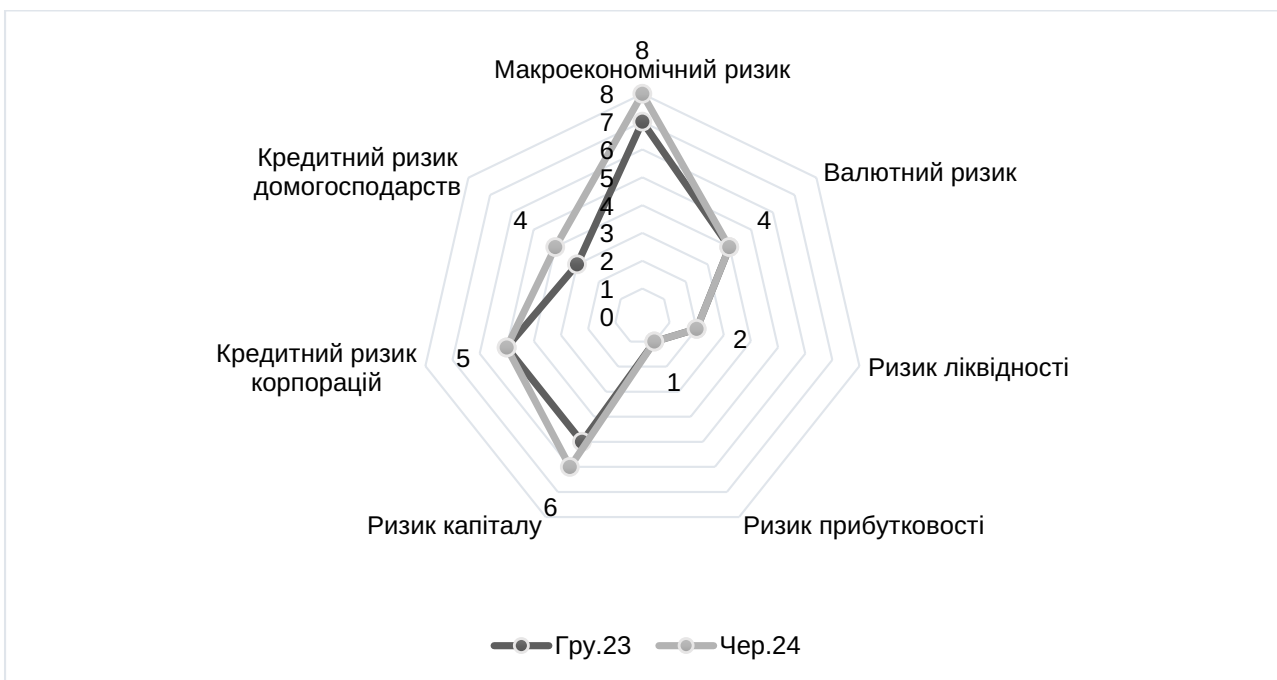

Рис. 2. Карта ризиків банківського сектору України
Джерело: створено на основі [4]

тів та вжити необхідних заходів для захисту своїх активів.

Кредитний ризик корпорацій також залишився на тому ж рівні. Поступово зменшувався рівень дефолтів підприємств. Оцінка банками майбутньої якості корпоративного кредитного портфеля також покращилася. Фінансове становище компаній є задовільним, їхнє боргове навантаження вважається прийнятним, проте очікування щодо майбутніх змін у діловій активності погіршилися.

Ризик капіталу зріс. Показники капітальної достатності банків дещо зменшилися через посилення вимог до капіталу, зокрема у зв'язку з повним врахуванням операційного ризику. Проте запас капіталу в секторі залишається значним завдяки високій прибутковості та обмеженням на його розподіл. Таким чином, ризик капіталу залишається на середньому рівні.

Ризик прибутковості залишився незмінним. Він продовжує перебувати на історично найнижчому рівні. Банки залишаються прибутковими завдяки високим чистим процентним доходам, мінімальним відрахуванням у резерви за кредитними збитками та високій операційній ефективності. Незважаючи на зниження ставок, ризику для прибутковості банків залишаються низькими.

Ризик ліквідності залишився на тому ж рівні. Він залишається низьким, оскільки клієнти продовжують вносити кошти до банків. Коефіцієнт LCR перевищує нормативи більш ніж у три рази. Згідно з опитуваннями, банки оцінюють ризик ліквідності як помірний.

Валютний ризик є помірним, хоча волатильність обмінного курсу гривні до долара США дещо зросла. Це призвело до погіршення оцінок рівня валютного ризику з боку банків. Проте зменшення чистої відкритої валютної позиції банків знижує ризик для них. Додатково, збільшення обсягу міжнародних резервів створює комфортні умови на валютному ринку.

Оцінка банківських ризиків в умовах війни є критично важливою для забезпечення фінансової стабільності. Військові конфлікти підвищують рівень невизначеності та волатильності в економіці, що може призвести до значних змін на банківському ринку. Зокрема, можливе скорочення кількості учасників ринку, зменшення обсягів активів і капіталу, зростання неплатежів за кредитами, а також зниження ліквідності. Систематична оцінка цих ризиків дозволяє банкам краще підготуватися до таких змін, розробити стратегії адап-

тації та мінімізувати потенційні збитки, що є необхідним для підтримання стабільності фінансового сектору в умовах війни.

Банківська система України навчилася працювати в умовах війни і в 2023 році повернулася до зростання. Першим активізувалося споживче кредитування, а влітку – корпоративне. Надліквідність допомогла банкам заробити надприбуток на депозитних і ОВДП. Цей запас міцності та контрольовані кредитні ризики дають їм змогу впевнено дивитися в 2024 рік, коли НБУ запровадить більше вимог до капіталу банків, а воєнні ризики не втраять своєї гостроти.

Справжньою сенсацією 2023 року стала рекордна прибутковість банківської системи, попри війну. За січень – грудень банки заробили 86,5 млрд грн чистого прибутку. Це майже вчетверо вище показника за 2022 рік та на 12% вище за результати 2021 року, до повномасштабного вторгнення.

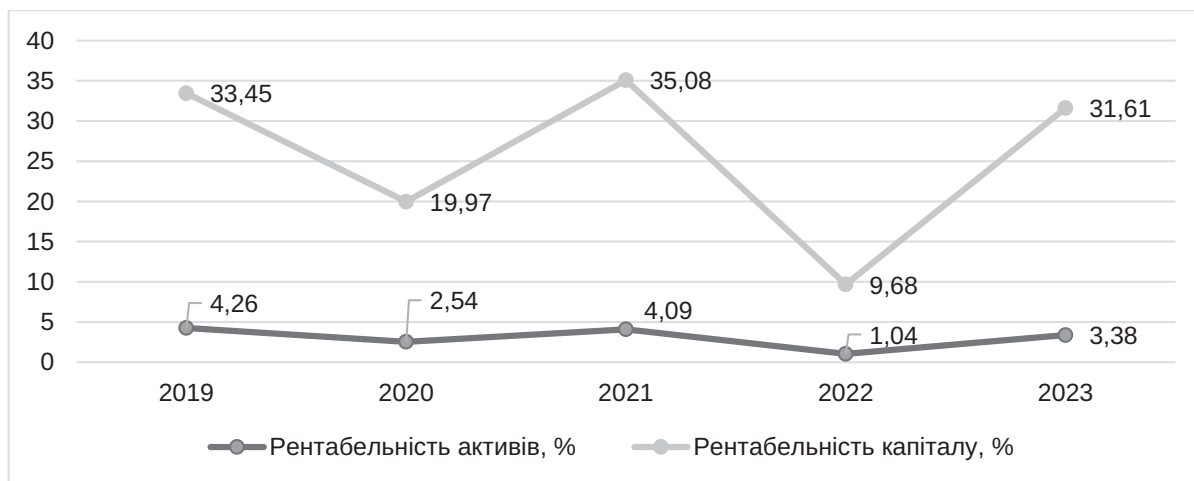
Операційні прибутки банків України в 2023 році демонструють помірне зростання. Операційний дохід банків за рік зріс на 15% порівняно з попереднім роком, що свідчить про стабільне поліпшення фінансових показників. Водночас чистий операційний прибуток до відрахувань у резерви зріс на 19%, що підкреслює ефективність управління витратами та збільшення операційної ефективності банків.

Основним рушієм зростання доходів банківського сектору стало збільшення процентних доходів. Це пов'язано як з прибутковістю високоліквідних активів, які банки активно використовували для отримання стабільних доходів, так і з відновленням кредитування. Поступове відновлення споживчого та корпоративного кредитування, а також збільшення попиту на банківські послуги сприяло зростанню процентних доходів і загальної фінансової стійкості банківської системи.

Рентабельність капіталу банківського сектору на 1 січня 2024 року становила 31,6%. Рік тому цей показник становив 9,7%. Рентабельність банківського сектору представлена на рис. 3.

Як видно з рис. 3, найнижчі показники рентабельності були станом на 01.01.2023 р. – 9,68% рентабельність капіталу та 1,04% – рентабельність активів. Найвищі значення рентабельності були станом на 01.03.2024 р. – 49,95% рентабельність капіталу та 5,33% – рентабельність активів.

Станом на 1 квітня 2024 року з 69 платоспроможних банків 44 банки були прибутко-

Рис. 3. Динаміка показників рентабельності банківського сектору України за 2019–2023 рр., %

Джерело: складено авторами на основі даних НБУ [8]

вими та отримали чистий прибуток у розмірі 5,85 млрд грн, 25 – збитковими зі збитком 6,01 млрд грн.

Дослідження банківської системи України за період 2019–2023 років дозволило виділити основні загрози для фінансової безпеки банківського сектору. До них належать такі фактори (рис. 4).

Основними завданнями НБУ є забезпечення оптимальних умов для виконання банками своїх функцій та ефективного обслуговування населення в умовах війни, зменшуючи негативний вплив військової агресії на банківську систему. Під час російської військової агресії українська банківська система зіткнулася з численними ризиками, які значно вплинули на основні банківські операції. Серед таких ризиків:

– збільшення макроекономічного ризику, що проявляється у значному спаду економіки та бюджетному дефіциті;

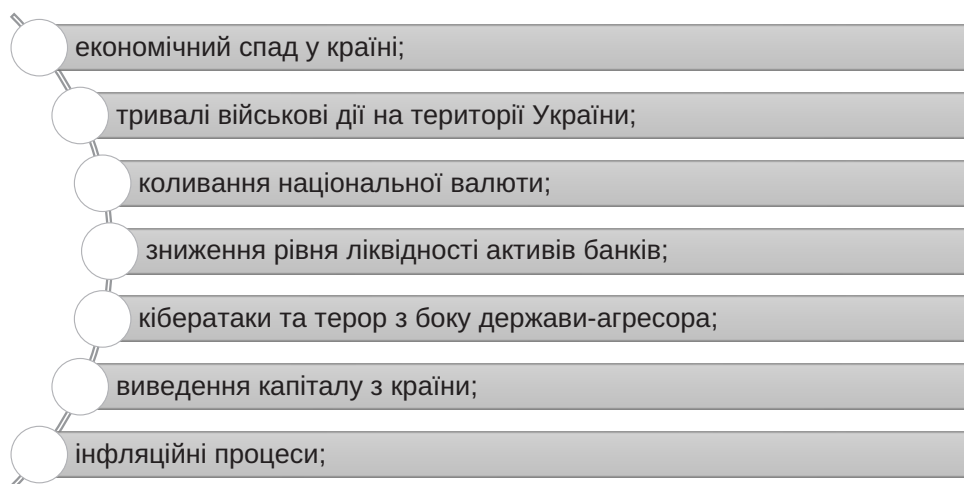
– підвищення ризику капіталу – хоча капітал з початку війни залишався стабільним, у разі тривалої війни ризик може зрости;

– зростання кредитного ризику, яке викликане зниженням доходів населення та призупиненням діяльності підприємств;

– збільшення валютного ризику, проте стабільність обмінного курсу та збалансовані валютні позиції наразі допомагають зменшити цей ризик;

– ризик прибутковості вважається високим через збитки за кредитами та необхідність формування резервів для покриття кредитних втрат.

В цих умовах НБУ спрямовує зусилля на стабілізацію банківського сектору, збереження

Рис. 4. Основні загрози для фінансової безпеки банківського сектору України

Джерело: створено автором

його стійкості та забезпечення належного рівня фінансових послуг для громадян України.

Висновки. Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити неоднозначний висновок щодо ризиків банківської діяльності в умовах воєнного стану. З одного боку, реалізація політики інфляційного таргетування, зокрема через обмеження банківського кредитування та створення умов для накопичення короткострокових депозитів, сприяла стабілізації банківської системи та зменшенню ризиків у банківській діяльності. Однак, з іншого боку, цей підхід призвів до ігнорування потреб економіки в кредитному забезпеченні, що може негативно вплинути на довгострокове економічне зростання. Таким чином, хоча короткострокові ризики знизилися, стратегічні виклики залишаються.

Проте, воєнний стан вимагає безпосереднього фінансування державного бюджету з боку НБУ, що, разом із девальвацією національної валюти, призводить до зростання

інфляції. Це, в свою чергу, зменшує темпи приросту депозитної бази банків, підвищує її короткостроковість та вартість. У перспективі це може викликати кризу ліквідності та функціонування банківської системи, оскільки вона поступово втрачатиме здатність виконувати функції фінансового посередництва.

Отже, в майбутньому Національному банку України слід переглянути основи грошово-кредитної політики та банківського нагляду, щоб оновити кредитне забезпечення реального сектору. Це дозволить створити нові робочі місця, розвивати внутрішнє виробництво і, в результаті, подолати інфляційно-девальваційні тенденції, досягнувши макроекономічної та макрофінансової стабільності при збереженні позитивних трендів економічного зростання. Перспективними напрямками дослідження в цій галузі можуть стати вивчення діяльності банківських систем різних країн у умовах воєнних конфліктів з метою отримання позитивного досвіду для України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Боднар О. А., Тішечкіна К. В., Іваненко Г. Ю. Управління та засоби мінімізації кредитного ризику банку. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук "Modern Econ."* 2019. Вип. 15. С. 21–26.
2. Волкова В. В., Власенко О. С. Підвищення якості кредитного портфеля як чинник мінімізації кредитного ризику банку. *Економіка і організація управління*. 2021. Вип. 2, № 42. С. 76–82.
3. Забчук Г., Іващук О. Ризики банківської системи України в умовах воєнного стану. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2022. Випуск 1–2. С. 50–61.
4. Звіт про фінансову стабільність | Червень 2024 року URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2024-H1.pdf?v=7 (дата звернення: 01.08.2024).
5. Коваленко В. В. Нові нормативи ліквідності в системі ризик-орієнтованого нагляду за діяльністю банків України. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2020. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/17> (дата звернення: 19.08.2024).
6. Корват О. В., Шаповалова А. Ю. Управління валютним ризиком банку: якісний аспект. *Східна Європа економіка, бізнес та управління*. 2018. Вип. 1, № 12. С. 335–338.
7. Козьменко С. М. Стратегічний менеджмент банку [Текст] : навч. посіб. / С. М. Козьменко, Ф. І. Шпиг, І. В. Волошко. Суми : Університетська книга, 2003. 734 с.
8. Наглядова статистика. (Національний банк України). URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision> (дата звернення: 27.07.2024).
9. Основні показники діяльності банків. Національний банк України. Офіційний сайт. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/2024/> (дата звернення: 29.07.2024).
10. Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану : Постанова Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 No 18. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_24022022_18 (дата звернення: 17.07.2024).
11. Berger A. N. et al. The way forward for banks during the COVID-19 crisis and beyond: Government and central bank responses, threats to the global banking industry. Elsevier Public Health Emergency Collection. 2021. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8418321/> (accessed June 03, 2024).
12. Bessis, J. (2015). Risk management in banking (4thed.). John Wiley & Sons.
13. Greuning, H. van, & Bratanovic, S. B. (2009). Analyzing banking risk. World Bank.

REFERENCES:

1. Bodnar O. A., Tishechkina K. V., Ivanenko G. Yu. (2019) Upravlinnia ta zasoby minimizatsii kredytnoho ryzyku banku [Management and means of minimizing the bank's credit risk] *Electronic scientific publication on economic sciences "Modern Econ."*, vol. 15, pp. 21–26.
2. Volkova V. V., Vlasenko O. S. (2021) Pidvyschennia yakosti kredytnoho portfelia yak chynnyk minimizatsii kredytnoho ryzyku bank [Improving the quality of the loan portfolio as a factor in minimizing the bank's credit risk] *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia – Economics and management organization*, vol. 2, no. 42, pp. 76–82.
3. Zabchuk G., Ivashchuk O. (2022) Ryzyky bankivskoi systemy Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Risks of the banking system of Ukraine in the conditions of martial law]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii – Institute of accounting, control and analysis in the conditions of globalization*, vol. 1–2, pp. 50–61.
4. Zvit pro finansovu stabilnist | Cherven 2024 roku [Report on financial stability | June 2024]. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2024-H1.pdf?v=7 (accessed August 01, 2024).
5. Kovalenko V. V. (2020) Novi normatyvy likvidnosti v systemi ryzyk-orientovanoho nahliadu za diialnistiu bankiv Ukrainy [New liquidity standards in the system of risk-oriented supervision of Ukrainian banks] *Electronic scientific publication "Efficient Economy"*. Available at: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/17> (accessed August 19, 2024).
6. Korvat O. V., Shapovalova A. Yu. (2018) Upravlinnia valiutnym ryzykom banku: yakisnyi aspekt [Bank currency risk management: a qualitative aspect]. *Skhidna Yevropa ekonomika, biznes ta upravlinnia – Eastern Europe economy, business and management*, vol. 1, no. 12, pp. 335–338.
7. Kozmenko S. M. (2003) Stratehichniy menedzhment banku [Tekst] [Strategic bank management [Text]]: academic. guide. / S. M. Kozmenko, F. I. Shpyg, I. V. Voloshko. Sumy: University book, pp. 734 p.
8. Nahliadova statystyka. (Natsionalnyi bank Ukrainy) [Supervisory statistics. (National Bank of Ukraine)]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision> (accessed July 27, 2024).
9. Osnovni pokaznyky diialnosti bankiv. Natsionalnyi bank Ukrainy [Main indicators of banks' activity. National Bank of Ukraine]. Official site. Available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/2024/> (accessed July 29, 2024).
10. Pro robotu bankivskoi systemy v period zaprovadzhennia voiennoho stanu : Postanova Pravlinnia Natsionalnoho banku Ukrainy vid 24 liutoho 2022 [On the operation of the banking system during the introduction of martial law: Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated February 24, 2022]. No. 18. Available at: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_24022022_18 (accessed July 17, 2024).
11. Berger A. N. (2021) et al. The way forward for banks during the COVID-19 crisis and beyond: Government and central bank responses, threats to the global banking industry. Elsevier Public Health Emergency Collection. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8418321/> (accessed June 03, 2024).
12. Bessis, J. (2015). Risk management in banking (4thed.). John Wiley & Sons.
13. Greuning, H. van, & Bratanovic, S. B. (2009). Analyzing banking risk. World Bank.